

KAUNO LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽELMENĖLIS“ KOKYBĖS TYRIMAS

2022m. gruodis – 2023m. sausis

Mokslininkai teigia, kad tikslingas profesionalus ikimokyklinis ugdymas palengvina vėlesnį mokymąsi, daro teigiamą poveikį mokymosi pasiekimams, tolesnei asmens socialinei ir emocinei raidai. Yra žinoma, jog sėkmingam ugdymui svarbi tarpusavio komunikacija, emocinis mikroklimatas, įvairios veiklos ugdymo įstaigoje bei aplinka.

Taigi, darželis, norėdamas atsižvelgti į ugdytinių tėvų nuomonę, 2022m. gruodžio mėn. atliko tyrimą, kurio **tikslas** – išsiaiškinti ugdytinių tėvų požiūrį į mūsų darželį, jų poreikius bei lūkesčius.

Tyrime išsikelti **uždaviniai**:

1. Aprašyti tėvų pasitenkinimą darželiu.
2. Įvertinti darželyje vyraujančias informavimo priemones.
3. Atskleisti bendradarbiavimo bei emocinį aspektą darželyje.
4. Tyrimo pagrindu parengti rekomendacijas vadovams, kaip tobulinti lopšelio-darželio veiklą.

Tyrimo dalyviai

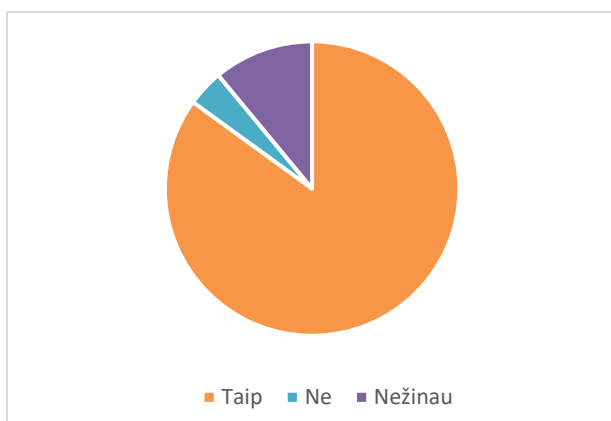
Tyrime dalyvavo ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus ugdytinių tėvai: 49 mamos ir 3 tėčiai. Tai sudarė apie 30 proc. visų apklaustųjų.

REZULTATAI

Vertinimui naudoti mišrūs klausimai: atviri bei uždari su 5 balų skale (kai 1 balas – respondentai su teiginiu visiškai nesutinka, 5 – balai – visiškai sutinka) ar kitokiu pasirinkimu. Buvo laikytasi nuostatos, kad jeigu vertinamas objektas yra įvertintas mažesniu negu 4 balai (3,99 ir mažiau) vidurkiu, jis rodo probleminę vietą lopšelyje-darželyje ir turėtų būti tobulintinas.

1. Tėvų pasitenkinimas darželiu

Pirmiausiai, tėvų klausėme ar jie bendrai yra patenkinti darželiu. Rezultatai atskleidė, jog 85 proc. anketą užpildžiusių tėvų yra patenkinti, 11 proc. – nežino, o 4 proc. – ne. Tai grafiškai galima matyti 1 diagramoje.

1 diagrama. Tėvų pasitenkinimas darželiu.

Atsižvelgiant į tokį rezultatų pasiskirstymą, svarbu apžvelgti, kas tai galėjo nulemti. Tad, tiek šiame, tiek žemiau esančiuose poskyriuose, kiekvienas iš aspektų aptariamas plačiau.

Daugelio tėvų teigimu, grupėse pateikiamos taisyklės yra aiškios, o vaikų skaičius grupėse yra optimalus. 1 lentelėje pateikiami pasiskirstę rezultatai.

1 lentelė. Tėvų nuomonė

Teiginys:	Sutinka	Nesutinka
Grupėje pateikiamos taisyklės yra aiškios	50	2
Vaikų skaičius grupėje yra optimalus	49	3
Renginių ar išvykų kiekis pakankamas	40	12
Maisto įvairovė pakankama	43	9

Tėvai išsakė, jog darželyje norėtų daugiau renginių ir išvykų „Norėtusi daugiau renginių, išvykų, ekskursijų ir burelių. Lyginant su kitais darželiais, juose tikrai daugiau nemokamų veiklų ir renginių vaikams, pagal įvairias finansuojančias programas“ (Tėv1), „Daugiau išvykų ir renginių kur galėtų dalyvauti ir tėvai“ (Tėv2). Tėvai pritaria, jog karantino situacija visuomenę izoliavo ir šiuo metu jaučiamos pasekmės, tad didesnis renginių skaičius padėtų susigrąžinti socialinius įgūdžius „Vaikams trūksta viešesnių pasirodymų. Tą puikiai parodė eglutės įžiebimas, vaikai mokėją puikiai žodžius jie pasimetė, susigėdo, išsigando žmonių minios. Vaikučiams reiktų daugiau pasirodymų tėvams/ senelių namuose, renginiuose ir pan. Tikiu, kad darželis leidžiant sąlygom tą jau ir daro“ (Tėv3).

Kitas, tėvų teigimu, nemažiau svarbus tobulintinas dalykas darželyje – lauko infrastruktūra. Tėvai išsakė, jog norėtusi daugiau inventoriaus bei paties buvimo lauke, kadangi pasitaiko atvejų,

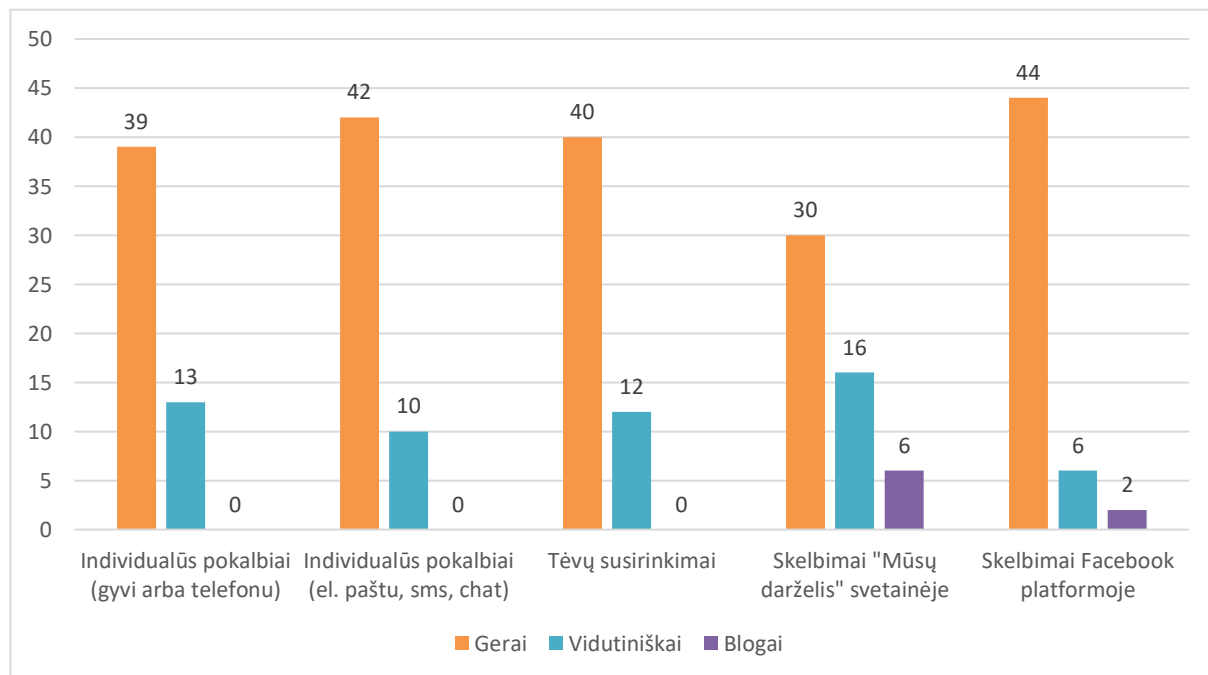
kada geras oras, o jie neišeina į lauką. Tą puikiai iliustruoja šios citatos: „Vakaraš nespėja išeiti į lauką, prieš 18 val. dar dažniausiai vaikai būna grupėje“ (Tėv19), „Lauko aplinkos ir žaidimų aikštelių įrengimas galėtų vykti sparčiau“ (Tėv4), „Vaikams nėra kaip žaisti lauke, jie turi tik smėlio dėžę“ (Tėv5), „Viskas ko norėtusi būtų susiję su vasara. Labai trūksta didelių saulės skėčių, kad vasarą vaikai galėtų žaisti prie savo smėlio dėžių, o ne tik glaustis pavėsyje, keletas grupių viename pavėsyje“ (Tėv6).

Taip pat, 9 tėvai mano, jog maisto įvairovė darželyje nepakankama. Jie išsakė šią kritiką: „Darželyje maisto kokybė ir kiekis neatitinka vaiko amžių“ (Tėv7), „Norėtusi didesnes maisto įvairovės ir lankstumo meniu, kai vaikui nevisai tinka standartinis meniu, bet ir nereikia pilnai pritaikyto su daugelio produktu apribojimu“ (Tėv8). Tačiau kalbant apie maisto įvairovę, šiuo metu tikimasi, jog ji pagerės, kadangi nuo Naujųjų metų vaikams pateikiamas naujas ir subalansuotas meniu.

2. Darželyje vyraujančios informavimo priemonės

Taip pat klausėme tėvų nuomonės apie darželyje vyraujančias informavimo priemones. Daugumos tėvų teigimu, jiems informacija apie vykstančius renginius, akcijas, veiklas ar pačius vaikus – suteikiama. Daugiausiai tėvų, teigiamai vertina skelbimus pateikiamus *Facebook* platformoje, individualius pokalbius (gyvus, telefonu, el. paštu, sms ar chat „Messenger“). Tuo tarpu mažiausiai teigiamų įvertinimų iš tėvų surinko „Mūsų darželis“ svetainė. Rezultatų pasiskirstymas pateikiamas 2 diagramoje.

2 diagrama. Darželyje vyraujančios informavimo priemonės

Tėvų teigimu, jiems patogiu gauti informaciją per *Facebook* platformą ar individualiai bendraujant su pedagogėmis „Pagrindė, informaciją gauname per Facebook'ą. Džiaugiuosi, kad

turiu galimybę bendrauti su auklėtojomis tiesiogiai telefonu ar messenger'į“ (Tėv1). Taip pat, tėvai pozityviai nusiteikę dėl gaunamų nuotraukų iš vaikų gyvenimo darželyje „Džiugina kad mokytojos dalinasi nuotraukomis ir įspūdžiais iš kasdieninės veiklos. Pasiimant vaikus padiskutuoju apie jų elgesį ar savijautą. Malonu bendradarbiauti su visu personalu“ (Tėv3). Keletas tėvų minėjo, jog kai kyla neaiškumų ar noras pasikalbėti apie savo vaiką – pedagogės visada nuoširdžiai suteikia informaciją.

Tiesa, tėvų atsakymuose pasitaikė ir kritikos informavimo priemonėms. Pavyzdžiui, „Mūsų darželis“ svetainė tėvus nuvilia, nes neatitinka realių užsiėmimų laikų „Užsiėmimų laikų nesutapimas realiu laiku platformoje mūsų darželis“ (Tėv11). Taip pat tėvus trikdo šios svetainės atsinaujinimas „Nelabai patinka tik platforma „Mūsų darželis“ kažkaip kai atsinaujino neina ten nieko suprasti“ (Tėv12).

Nors tėvai darželyje vyraujančias informavimo priemones vertina labai gerai, visgi svarbu paminėti, jog kai kurie tėvai išsakė, kad pasitaiko atvejų, kai juos informacija pasiekia pavėluotai „<...> apie renginius kartais reikia pačiai aiškintis, kas kaip“ (Tėv22), arba ta informacija nevisiškai tiksli „Ne visada aiškiai pateikia informaciją apie veiklas ir renginius“ (Tėv16), „Galėtų būti išsamesnė informacija apie veiklas“ (Tėv36), „Nepilna informacija iš auklėtojų“ (Tėv14). „Bendro pobūdžio informacija per grupes auklėtojų fb ir el paštu pateikiama paviršutiniškai, reikia daugiau aiškumo. Taip pat daugiau pasistengti su renginiu planavimu ir aiškiu informavimu“ (Tėv31).

Tėvų nuomone, kartais ta pati informacija tėvams skirtingose grupėse pateikiama skirtingai. Tai tėvams kelia diskomfortą, ypač kai kitose grupėse mokosi broliai/sesės „Nesuprantama, kodėl kiekvienoms grupės perduodama skirtinga informacija?“ (Tėv46).

Apibendrinant galima teigti, jog darželyje vyraujančios informavimo priemonės tėvus tenkina. Visgi atkreiptinas dėmesys į „Mūsų darželis“ platformos tobulinimą ir pedagogų komunikaciją tarp tėvų, t.y. užtikrinti pateikiamos informacijos vienodumą visose grupėse bei suteikti daugiau informacijos apie vykstančius renginius, kitas socialines akcijas ir pan.

3. Bendradarbiavimo ir emocinis aspektas darželyje

Tėvai, vertindami lopšelio-darželio kokybę taip pat įvertino bendradarbiavimo ir emocinį aspektus. Tėvai vertino pedagoges, pagalbos vaikui specialistus ir administracijos darbą. Bendradarbiavimo aspekto darželyje vertinimo rezultatai pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Bendradarbiavimo aspekto darželyje, vertinimas

Vertinimo kriterijus	Tėvai	
	Vidurkis	Rangas
Pedagogės bendradarbiauja su manimi vaiko klausimais	4,3	1
Pagalbos vaikui specialistai bendradarbiauja su manimi vaiko klausimais	3,8	3
Administracija bendradarbiauja su manimi vaiko klausimais	4,0	2

Geriausiai tėvai vertina pedagogių (4,3) ir administracijos (4,0) bendradarbiavimą. Tuo tarpu pagalbos vaikui specialistų bendradarbiavimas yra kiek mažesnis (3,8). Siekiant pagrįsti, dėl ko gauti būtent tokie pagalbos vaikui specialistų vertinimai, tikslinga būtų atlikti dar vieną apklausą su tiksliniais klausimais apie jų darbą ir bendradarbiavimą su tėvais. Tačiau, šiuo metu galima daryti prielaidą, jog tie tėvai, kurių vaikai negauna (t.y. pagalba jiems nereikalinga) pagalbos vaikui specialistų, vertindami šį aspektą dažniausiai rinkosi „nei sutinku, nei nesutinku“ atsakymą. Įdomu ir tai, jog anketoje, kur buvo paliktas laukelis „kitos mintys, kuriomis noriu pasidalinti“ tėvai neišsakė kritikos pagalbos vaikui specialistams.

Analizuojant emocinį aspektą darželyje, kuris pateiktas 3 lentelėje, galima teigti, kad tėvai 3 iš 4 teiginių vertina gerai (4,1), tuo tarpu teiginį „Mano vaikas noriai eina į darželį“ šiek tiek prasčiau (3,9). Tai gali nulemti individualūs vaikų bruožai arba kiti veiksniai, tokie kaip grupės darna, pedagogo vaidmuo.

3 lentelė. *Emocinio aspekto darželyje, vertinimas*

Vertinimo kriterijus	Tėvai	
	Vidurkis	Rangas
Mano vaikas darželyje nejaučia emocinio diskomforto	4,1	1-3
Mano vaikas dažniausiai būna geros nuotaikos	4,1	1-3
Mano vaikas noriai eina į darželį	3,9	4
Esu patenkintas kaip mano vaikas jaučiasi darželyje	4,1	1-3

Vienas iš kertinių ikimokyklinės įstaigos kokybės vertinimo veiksnių – pedagogų vaidmuo. Taigi, daugelio tėvų vertinimu pedagogės supratingos (4,2), įsitraukusios į problemų sprendimą (4,2), kompetentingos (4,3) bei užtikrina vaikų saugumą (4,3). Nepaisant aukštų rezultatų svarbu pažvelgti ir į tėvų išsakomą paskatinimą „Norėčiau kad auklėtojos lankytų STEP grupes. Kartais pasigendu auklėtojų supratingumo kai vaikai jaučiasi blogiau, nes manau tiesiog sunkiau būna priimti neigiamus vaiko jausmus nei teigiamus. Gal norėčiau, kad išmoktų auklėtojos drąsinti labiau, mažiau kritikuoti kai vaikui kažkas nepasiseka“ (Tėv27).

4 lentelė. *Pedagogų vaidmens, vaiko ugdyme, vertinimas*

Vertinimo kriterijus	Tėvai	
	Vidurkis	Rangas
Pedagogės supratingos	4,2	3-4
Pedagogės įsitraukusios į problemų sprendimą	4,2	3-4
Pedagogės yra kompetentingos	4,3	1-2
Pedagogės užtikrina mano vaiko saugumą	4,3	1-2

Taip pat, tėvų prašėme įvertinti pedagogų, pagalbos vaikui specialistų ir administracijos etiką, o rezultatus galima matyti 5 lentelėje. Pagal tai daroma prielaida, jog darželyje palaikomi pagarbūs savitarpio santykiai, laikomasi konfidencialumo.

5 lentelė. Pedagogų, pagalbos vaikui specialistų ir administracijos etikos, vertinimas

Vertinimo kriterijus	Tėvai	
	Vidurkis	Rangas
Puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu	4,3	1-3
Laikosi konfidencialumo principo	4,3	1-3
Užtikrinama, kad santykiai su tėvais nedarytų įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui	4,3	1-3
Saugo vaikų patikėtą informaciją apie savo tėvus, o tėvų apie vaikus	4,2	4

Tiesa, keletas tėvų išsakė, kad pasitaiko atvejų, kada vykdomi individualūs pokalbiai su tėvais, neatsižvelgiant į aplinkos kontekstą „Nepatinka, kad pateikia informaciją apie vaiką kalbėdama garsiai dideliu atstumu nuo manęs, girdint kitiems vaikams bei tėvams“ (Tėv47), „Kai kurios pedagogės vyrauja aiškinti kaip vaiką privalu auginti mamai, manau to neturėtų būti“ (Tėv13).

Daroma išvada, kad pedagogės, pagalbos vaikui specialistai, administracija lopšelyje-darželyje „Želmenėlis“ dirba pakankamai profesionaliai. Tačiau svarbu atkreipti dėmesį ir į tobulintinus aspektus.

4. Rekomendacijos lopšelio-darželio veiklai tobulinti

1. Atsižvelgiant į darželio galimybes, rekomenduojama didinti edukacinių išvykų kiekį vaikams. Taip pat, tėvų nuomone, reikalingi renginiai įtraukiant pačius tėvus. Šiuo būdu būtų stiprinamas ne tik tarpusavio bendruomeniškumas, bet ir kokybiškas laikas su vaikais.
2. Pravartu atsižvelgti į „Mūsų darželis“ platformos pokyčius, tad skatinama sudaryti sąlygas kuo paprasčiau naudotis šia svetaine, užtikrinti nurodytų užsiėmimų platformoje laiko tikslumą. Šiuo būdu tėvams bus aiškiau pateiktos vaiko veiklos bei patogus naudojimosi būdas.
3. Rekomenduojama pedagogėms praveisti seminarą arba parengti lankstinuką (atmintinę) apie bendravimo su ugdytinių tėvais ypatumus, konfidencialumo užtikrinimo aspektus. Dėl to bus skatinamas pedagogių profesionalumas ir etikos išmanymas.
4. Skatinama koordinuoti ir užtikrinti perduodamos informacijos tėvams: tikslumą, vienodumą – pasitelkiant bendras gaires. Šiuo būdu bus išvengta papildomų interpretacijų, netikslumų ir nežinomybės.
5. Esant poreikiui, gilesniu tyrimu ištirti pagalbos vaikui specialistų bendradarbiavimą su tėvais. Dėl to bus galima daryti konkretesnes išvadas apie jų suteikiamą grįžtamąjį ryšį tėvams.

IŠVADOS

- 1) Dauguma anketą užpildžiusių tėvų (85 proc.) yra patenkinti Kauno lopšeliu-darželiu „Želmenėlis“. Tėvų nuomone, grupėse pateikiamos taisyklės aiškios, o vaikų skaičius – optimalus. Tačiau tėvai išsako poreikį organizuoti daugiau edukacinio pobūdžio išvykų ar renginių.
- 2) Labiausiai tėvams priimtinos informavimo priemonės: individualūs pokalbiai (gyvai arba nuotoliu – *el. paštas, sms*) ir skelbimai Facebook platformoje. Tačiau svarbu pastebėti, jog retkarčiais tėvai susiduria su informacijos netikslumais arba pavėluotos informacijos sužinojimu.
- 3) Bendradarbiavimo ir emocinis aspektai darželyje vertinami aukštais balais, kas reiškia, jog darželyje užtikrinamas draugiškumas, supratimas, bendrystė, tinkamas emocinis mikroklimatas. Taip pat, tėvų nuomone, pedagogės pasižymi kompetencija ir supratingumu.

Na, o patį tyrimą apibendrina vienos mamos citata „*Tik eikit į priekį ir siekit, kad vaikai turėtų visas galimybes tobulėti*“, nes jeigu auga pedagogai, personalas, pati įstaiga – tobulėja ir vaikai.